

Entre la infàmia i la ignorància

JOAN FRANCESC
MIRA

No havia volgut escriure sobre això que hom ha convingut a anomenar “el procés”, i temes tals, perquè em produïa una certa fatiga haver de repetir veritats òbvies i tantes coses que ja he dit i explicat. Ara ja fa dies que han passat les eleccions (no sé encara amb quins efectes reals), i de moment la pressió és menor. Em referiré, doncs, també de moment, només a l’actitud del “pensament espanyol”, entre la brutalitat i la ignorància, almenys tal com el transmet la premsa escrita. El periodista Enric Juliana, que no és exactament un independentista abrandat, recordava les paraules de l’ambaixador de França, quan li van preguntar sobre la matèria catalana: “El proceso político que se observa en Catalunya creo que está discurriendo de manera perfectamente democrática, la discusión es dura, pero democrática.” La qualificació del procés com a “perfectament democràtic” sembla ben lluny de la multitud infinita d’infàmies, insults i mentides de filòsofs, escriptors, periodistes o polítics que ha publicat de manera incessant tota la premsa espanyola. No solament el concepte de sobiranisme o independentisme va invariablement acompanyat d’adjectius com *deriva*, *desafío*, *órdago*, *reto*, i d’altres equivalents, sempre negatius i injuriosos, sinó que de manera ben explícita és comparat a totes les formes de manipulació, intoxicació, tirania, totalitarisme i, si cal, feixisme o nazisme o coses pitjors. A Susana Díaz li recorda el franquisme, Felipe González el compara amb “les aventures alemanya i italiana dels anys trenta”, i en un míting a l’Hospitalet afirmava: “Sólo conozco un

único texto constitucional que reconozca la autodeterminación de los pueblos, el de la URSS. ¿Sabien quién lo aplicó? Stalin, que autodeterminó a varios millones de soviéticos a Siberia.” Finor intel·lectual. I així, fins a Corea del Nord, quan en un gran diari de Madrid, liberal, progressista, hom comparava la manifestació de l’Onze de Setembre amb les desfilades de Pyongyang. “Només han faltat”, diu Juliana, “referències a Pol Pot, el carnisser de Cambodja”. Al llarg de mesos i mesos, els més importants mitjans d’opinió han publicat una massa creixent de papers que, bàsicament, es poden dividir entre el simple insult, la infàmia o el pamflet virulent i silvestre, i l’argumentació aparentment fonamentada però sempre parcial, plena de sofismes i de falsedats hàbilment camuflades. Com ara els arguments que acudeixen a la història contemporània o a la unitat d’Europa, segons els quals els “nacionalismes” serien cosa del passat, i la independència de nous països un anacronisme sense cap sentit.

«SI REPASSEM, DONCS, LA HISTÒRIA DE L’ÚLTIM SEGLE, COMPROVAREM QUE EL FET O EL DESIG DE SEPARAR-SE D’UN ESTAT I FORMAR-NE UN DE PROPI ÉS TAN RECURRENT, I AMB UN ÈXIT TAN VISIBLE, QUE SENSE UNA MULTITUD DE REPTES INDEPENDENTISTES, DERIVES, DESAFIAMENTS I ALTRES ‘ÓRDAGOS’ SEMBLANTS NO ES POT ENTENDRE RES D’AQUESTA HISTÒRIA»

Oblidant o ignorant que la història contemporània d’Europa demostra exactament el contrari: separar-se, formar un Estat nou, ha sigut un fenomen tan general, tan recurrent, que sense ell no es pot entendre ni tan sols el mapa del nostre continent, ni les notícies de l’actualitat. Si fem una llista dels països d’Europa actualment reconeguts com a Estats, i en descomptem curiositats com Lichtenstein, San Marino, Mònaco i la ciutat del Vaticà, ens en queden uns quaranta-quatre. I si recordem quin era el mapa polític del continent ara fa un segle, en plena Gran Guerra, constatarem que la major part de la superfície d’Europa estava repartida entre tres imperis, l’alemany, l’austro-hongarès i el rus, de manera que més de la meitat dels països o Estats de la llista actual simplement no existien com a tals. I encara, d’aquests Estats nascuts al llarg dels darrers cent anys, una bona meitat es van fer o proclamar independents a partir del 1989. Si repassem, doncs, la història de l’últim segle, comprovarem que el fet o el desig de separar-se d’un Estat i formar-ne un de propi és tan recurrent, i amb un èxit tan visible, que sense una multitud de reptes independentistes, derives, desafiaments i altres *órdagos* semblants no es pot entendre res d’aquesta història. En qualsevol cas, el dret a separar-se que tenien els ja separats és doctrina nacional acreditada, el dret a la independència és inevitablement reconegut quan ja ha sigut aplicat i exercit, i llavors l’“independentisme” serà considerat virtut patriòtica, admirable consistència nacional i sovint heroisme exemplar. De manera que la història més recent de la nostra mare Europa és un seguit d’independències i de separacions, i tanmateix, resulta que aquells que ara mateix sostenen la doctrina o el desig de separar-se i ser independents són acusats d’això mateix com a pecat imperdonable, irracionalitat, perversitat o bogeria. En nom del dret i de la llei que, tal com sap tothom, són els fonaments de la sagrada, intocable, unitat de la pàtria.